

Nacionalni plan za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2019.–2021.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI

Zagreb, 2022.

Nacionalni plan za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2019.–2021.

Izvješće o provedbi

Vlada Republike Hrvatske usvojila je Nacionalni plan za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2019.–2021. na svojoj 135. sjednici u četvrtak, 3. siječnja 2019. godine. Prijedlog Nacionalnoga plana za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: Nacionalni plan) izradila je Nacionalna skupina za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja (dalje u tekstu: Nacionalna skupina), koja je osnovana 2015. godine s ciljem provođenja ciljeva i mjera iz Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije, posebno Cilja 6.2.3. 'Izraditi i implementirati nacionalni akcijski plan za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja, vodeći računa o potrebi implementiranja koordiniranih mjera na svim razinama sustava obrazovanja'.

Nacionalni plan je rezultat istraživačkoga rada i stručnih rasprava Nacionalne skupine u sklopu 13 sjednica, javnih savjetovanja i opsežnoga konzultacijskog procesa s tijelima državne uprave, a prethodila mu je izrada dvaju popratnih dokumenata koji predstavljaju pregled empirijskih uvida relevantnih za socijalnu dimenziju visokog obrazovanja u Hrvatskoj – 'Podzastupljene i ranjive skupine u visokom obrazovanju u Republici Hrvatskoj' te 'Smjernice za unaprjeđenje sustava potpore studentima s invaliditetom u Republici Hrvatskoj'. Navedene dokumente usvojila je Nacionalna skupina te se koriste kao podloga za daljnja istraživanja tematike inkluzivnosti i socijalne dimenzije visokog obrazovanja.

Usvajanjem Nacionalnog plana od strane Vlade Republike Hrvatske 3. siječnja 2019., Hrvatska je postala jedna od tri države u Europskoj uniji, uz Austriju i Irsku, koja ima zaseban strateški dokument vezan uz socijalnu dimenziju visokog obrazovanja.

Nacionalni plan za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2019.–2021. definirao je šest ciljeva koji su identificirani kao prioritetni u procesu razvoja ovog područja visokog obrazovanja te 33 podcilja.

Šest ključnih ciljeva su:

- 1) Ostvariti sustavno prikupljanje i obradu podataka koji su relevantni za unaprjeđivanje socijalne dimenzije visokog obrazovanja te ih koristiti u tu svrhu;

- 2) Unaprijediti pristup visokom obrazovanju podzastupljenim i ranjivim skupinama i ukloniti prepreke pri ulasku;
- 3) Omogućiti jednake prilike svim studentima tijekom studiranja;
- 4) Podići stopu završavanja studija i zapošljavanja podzastupljenih i ranjivih skupina nakon završetka studija;
- 5) Unaprijediti sustav financijske pomoći pripadnicima podzastupljenih i ranjivih skupina;
- 6) Uključiti standarde vezane uz unaprjeđivanje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u sustav osiguravanja kvalitete.

Za provedbu Nacionalnoga plana bila su zadužena tijela državne uprave, visoka učilišta, dionici iz gospodarstva te civilnog društva, a koordinator provedbe bila je Nacionalna skupina za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja.

Na planiranu provedbu Nacionalnoga plana utjecala je pandemija COVID-19 te posljedice dvaju potresa na pogođenim područjima, a koji su usporili ili opstruirali pojedine aktivnosti. Visoka učilišta su bila primorana prilagoditi svoje aktivnosti na nove okolnosti, poglavito u smislu prelaska na online ili hibridnu nastavu uz primjenu epidemioloških mjera, ali i iznalaženje rješenja za održavanje nastave na potresom pogođenim područjima (mnoga visoka učilišta su pretrpjela materijalna oštećenja).

Nacionalna skupina za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja održavala je svoje sjednice u 2021. godini u online formatu, a informacije i dokumenti diseminirali su se elektroničkim putem.

Podaci o mjerama čiji su nositelji visoka učilišta prikupljeni su putem anketnog obrasca o provedbi Nacionalnog plana, a koji je u dva ciklusa poslan visokim učilištima elektroničkim putem u ožujku 2020. godine te prosincu 2021. godine. U potonjem je svoje odgovore poslalo 30 visokih učilišta.

Velik dio mjera koji se odnosi na visoka učilišta je naveden kao 'djelomično proveden' jer ne raspolažemo podacima za sva visoka učilišta u Republici Hrvatskoj, a slijedom članka 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine", broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – Odluka i Rješenje USRH, 60/15 – Odluka USRH i 131/17), propisana je autonomija sveučilišta i akademska samouprava koja ne obvezuje visoka učilišta na implementiranje mjera kao ni na dostavu podataka o provedbi istih. Ipak, ako je ustanovljeno da dio visokih učilišta provodi određenu mjeru, ista se smatra djelomično implementiranom u hrvatski sustav visokog obrazovanja, što je važan pozitivan korak u njegovoj općoj primjeni u budućnosti. S obzirom na nedostatak podataka sa svih visokih učilišta, teško je rezultate kvantificirati, pa su u izvješću opisani kvalitativno. Izvješće o provedbi Nacionalnog plana izradilo je Ministarstvo znanosti i obrazovanja u suradnji s Nacionalnom skupinom.

CILJ 1: OSTVARITI SUSTAVNO PRIKUPLJANJE I OBRADU PODATAKA KOJI SU RELEVANTNI ZA UNAPRJEĐIVANJE SOCIJALNE DIMENZIJE VISOKOG OBRAZOVANJA TE IH RABITI U TU SVRHU

Podcilj	Aktivnost	Nadležnost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
1.1. Omogućiti da se podaci o studentima upisuju samo jedanput, i to u evidenciju o studentima koju vodi visoko učilište	Integrirati postojeće baze podataka o studentima	Ministarstvo znanosti i obrazovanja (MZO)	Podaci o studentima upisuju se samo jednom, a rabe se u više evidencija	Djelomično provedeno	U tijeku je donošenje Pravilnika o evidencijama u visokom obrazovanju te su u tijeku pripreme za izgradnju sustava središnjih evidencija, koji će se financirati iz Nacionalnog programa oporavka i otpornosti (NPOO). Predviđeni rok izrade je sredina 2023. godine.
1.2. Učiniti postojeće podatke o socijalnom i ekonomskom statusu studentskog tijela na svim razinama visokog obrazovanja u Hrvatskoj javno dostupnim	Sistematizirati postojeće podatke Državnog zavoda za statistiku (formular ŠV20) o socijalnom i ekonomskom statusu studentskog tijela na svim razinama visokog obrazovanja	MZO u suradnji sa stručnjacima	Podaci o socijalnom i ekonomskom statusu studenata objavljeni na mrežnoj stranici MZO-a	Djelomično provedeno	U tijeku je donošenje Pravilnika o evidencijama u visokom obrazovanju te su u tijeku pripreme za izgradnju sustava središnjih evidencija koji će se financirati iz Nacionalnog programa oporavka i otpornosti (NPOO). Predviđeni rok izrade je sredina 2023. godine.
1.3. Provesti analize i istraživanja s ciljem definiranja podzastupljenih i ranjivih skupina te unaprjeđenja spoznaja o obrazovnim iskustvima studenata i studentica iz ranjivih	Prikupiti i obraditi podatke o obrazovnim iskustvima ranjivih skupina, na svim razinama visokog obrazovanja, o kojima postoje nedostatni uvidi (udio tih studenata, teškoće s kojima se susreću za	Visoka učilišta, nezavisni istraživački tim	Rezultati istraživanja predstavljeni općoj i stručnoj javnosti te donositeljima obrazovnih politika, dostupni na mrežnim stranicama MZO-a	Provedeno	U okviru Erasmus+ projekta SIDERAL, objavljena je i prevedena studija 'O ranjivim i podzastupljenim skupinama studenata – prilozi unaprjeđivanju socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici

Podcilj	Aktivnost	Nadležnost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
skupina, o kojima postoje nedostadni uvidi	vrijeme studija, njihovi prijedlozi za unaprjeđivanje kvalitete studija)				Hrvatskoj'. Izrađena je i studija o utjecaju pandemije COVID-19 na studente. Neka visoka učilišta provode svoja istraživanja povremeno, a neka kontinuirano, za interne potrebe podizanja kvalitete studija i zadržavanja ranjivih skupina u obrazovnom procesu, u skladu s odredbama GDPR-a. Neka VU objavljuju izvješća o radu sustava za pomoć studentima na svojoj mrežnoj stranici. Agencija za znanost i visoko obrazovanje također je provela nekoliko istraživanja o utjecaju pandemije na studente te javno predstavila rezultate istraživanja.
1.4. Provesti istraživanja o razlozima napuštanja studija studenata i studentica iz ranjivih skupina	Prikupiti i obraditi podatke o razlozima napuštanja studija studenata i studentica iz ranjivih skupina	Visoka učilišta, nezavisni istraživački tim	Rezultati istraživanja predstavljeni općoj i stručnoj javnosti te donositeljima obrazovnih politika, dostupni na mrežnim stranicama MZO-a	Djelomično provedeno	U okviru Erasmus+ projekta SIDERAL, objavljena je studija O ranjivim i podzastupljenim skupinama studenata – prilozi unaprjeđivanju socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Podcilj	Aktivnost	Nadležnost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
					Neka visoka učilišta prikupljaju podatke o razlozima napuštanja studija te izrađuju analize. Kao najčešće razloge navode osobne poteškoće oko usklađivanja obiteljskih i poslovnih obveza, te financijske i materijalne obveze
1.5. Omogućiti prikupljanje i analizu komparativnih podataka o socijalnoj dimenziji visokog obrazovanja	Osigurati sredstva za periodično provođenje istraživanja Eurostudent u Hrvatskoj	MZO	Periodična izvješća Eurostudent	Provedeno	Sudjelovanje MZO u istraživanju Eurostudent VI i VII i priprema za sudjelovanje u istraživanju EUROSTUDENT VIII.
1.6. Razviti standardiziranu metodologiju praćenja obrazovnih i profesionalnih puteva studenata (upisa, tijeka studija, završetka, zapošljavanja) prema njihovu socijalnom i ekonomskom statusu	Usvojiti jedinstvenu i standardiziranu metodologiju provjere socijalnog i ekonomskog statusa studenata te drugih uvjeta ranjivosti Prikupiti primjere dobrih praksi praćenja obrazovnih i profesionalnih puteva studenata te na temelju njih izraditi mehanizam primjenjiv za sva visoka učilišta u Hrvatskoj	MZO, visoka učilišta, Nacionalna skupina za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja	Baze podataka na visokim učilištima te središnja baza pri MZO-u	Provedeno	Objavljena i prevedena 'Metodologija za prikupljanje podataka o obrazovnim i profesionalnim putevima studenata prema njihovom socijalnom i ekonomskom statusu'. Veći broj VU prati obrazovne i profesionalne puteve studenata neovisno o tome radi li se o ranjivim skupinama.
1.7. Temeljiti aktivnosti usmjerene na poboljšanje socijalne dimenzije na	Povezati prikupljanje podataka o ranjivim skupinama studenata na visokim učilištima s	MZO, visoka učilišta	Relevantni podaci prikupljeni i korišteni u postupcima reakreditacije visokih	Provedeno	Publikacije objavljene u sklopu projekta SIDERAL koriste se za planiranje i provedbu aktivnosti.

Podcilj	Aktivnost	Nadležnost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
relevantnim empirijskim podacima	postupcima reakreditacije, financiranjem visokog obrazovanja te aktivnostima visokih učilišta usmjerenima na unaprjeđivanje socijalne dimenzije		učilišta, u pregovorima oko financiranja visokih učilišta te u aktivnostima visokih učilišta usmjerenih na unaprjeđivanje socijalne dimenzije		Dio visoka učilišta subvencionira dio cijene smještaja studentima u domu, dodjeljuje stipendije za smještaj, dio visokih učilišta ima uspostavljen sustav praćenja i podrške ranjivim skupinama, posebno vezano za potrebe studenata s invaliditetom.
1.8. Evaluirati uspješnost postojećih aktivnosti usmjerenih na unaprjeđivanje socijalne dimenzije visokog obrazovanja	U suradnji sa studentima i studenticama provesti institucijske evaluacije aktivnosti usmjerenih na unaprjeđivanje socijalne dimenzije visokog obrazovanja Provesti analizu učinkovitosti sustava studentskog standarda u onom dijelu u kojemu njime upravljaju studentski centri	MZO, visoka učilišta, Hrvatski studentski zbor (HSZ)	Izrađen popis primjera dobre prakse za unaprjeđivanje socijalne dimenzije visokog obrazovanja Izrađeni prijedlozi za unaprjeđivanje sustava studentskog standarda koji je u nadležnosti studentskih centara	Provedeno Djelomično provedeno	Dio visokih učilišta ima izrađene popise primjera dobre prakse, neka imaju centar za studentski standard koji prati i koordinira ove aktivnosti. Na tematskom sastanku AMPEU o uključivanju i raznolikosti 2021. predstavljeni su primjeri dobre prakse. Neka visoka učilišta izradila su prijedloge unaprjeđivanja sustava studentskog standarda. Za poboljšanje standarda studenata slabijeg materijalnog stanja s prebivalištem izvan mjesta visokog učilišta, dio VU omogućava subvencionirani smještaj. Za redovite studente iz potresom pogođenog

Podcilj	Aktivnost	Nadležnost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
					<p>područja, neka visoka učilišta su donijela odluku o oslobađanju plaćanja participacije u troškovima studiranja studenata s prebivalištem na područjima za koje je proglašena katastrofa, neka su osigurala vlastita sredstva za dio stipendija, a izvanredni studenti s tog područja oslobođeni su plaćanja školarine. Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je odluke kojima je studentima s potresom pogođenog područja osiguralo potpuno pokriće troškova stanovanja u učeničkim i studentskim domovima redovitim studentima koji dolaze iz Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije koji su ostvarili pravo na subvencionirano stanovanje i kojima je nekretnina u mjestu prebivališta oštećena u potresu označena kategorijom N1, N2 – Neuporabljivo.</p>

**CILJ 2: UNAPRIJEDITI PRISTUP VISOKOM OBRAZOVANJU PODZASTUPLJENIM I RANJIVIM SKUPINAMA I
UKLONITI PREPREKE PRI ULASKU**

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
2.1. Povezati obrazovnu vertikalnu kako bi se unaprijedila socijalna dimenzija obrazovanja	Proširiti Nacionalnu skupinu za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja predstavnicima predtercijarnog obrazovanja	MZO	Proširena skupina i dopunjen Nacionalni plan za unaprjeđenje socijalne dimenzije	Provedeno	U Nacionalnu skupinu uključeno je Nacionalno vijeće učenika i predstavnici Uprave za odgoj i obrazovanje MZO.
2.2. Povećati interes za pristup visokom obrazovanju kod podzastupljenih i ranjivih skupina	Unaprijediti sustav ranih intervencija uvođenjem <i>outreach</i> programa (ljetne škole, dani karijera, dani otvorenih vrata, smotre sveučilišta, sajam stipendija, festivali znanosti) za rad s učenicima i njihovim roditeljima s ciljem povećanja motivacije za studij	Udruge, obrazovne institucije, MZO, Agencija za odgoj i obrazovanje (AZOO), Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASOO), Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO), Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ), visoka učilišta, lokalna zajednica	Broj ponuđenih programa i broj sudionika uključenih u programe Udio sudionika koji su bili zadovoljni provedenim programima	Provedeno	Većina visokih učilišta provodi aktivnosti povećanja interesa za pristup visokom obrazovanju ranjivim skupinama npr. provode se dani karijera, dani alumnija, dani otvorenih vrata, neka VU su sklopila ugovore o suradnji s dječjim domovima i centrima za mlade iz alternativne skrbi. Nastavnici nekih VU posjećuju srednje škole na području županije kao i na području susjednih županija vršeći prezentaciju studijskih programa. HZZ provodi aktivnosti ranih intervencija u cilju prevencije ulaska u NEET status učenika koji su u

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
					riziku od ranog napuštanja školovanja te aktivnosti usmjerene na promociju cjeloživotnog učenja i obrazovanja, koje uključuju pružanje relevantnih informacija i profesionalno savjetovanje.
2.3. Unaprijediti sustav profesionalnog usmjeravanja i samo-informiranja	<p>Uspostaviti mrežu centara, službi i usluga profesionalnog usmjeravanja</p> <p>Pokrenuti web sučelje za sveobuhvatni pristup profesionalnom usmjeravanju</p> <p>Dodatno osposobiti stručne suradnike i nastavnike za provođenje profesionalnog informiranja i savjetovanja učenika i roditelja</p> <p>Uvesti obvezno dodatno savjetovanje o izboru studija za osobe s invaliditetom pri upisu na studij</p>	<p>MZO, AZVO</p> <p>Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava (MRMS) odnosno Ministarstvo rada, obitelji i socijalne politike (MROSP)</p> <p>MZO (AZOO)</p> <p>Institucionalne službe potpore studentima s invaliditetom pri visokim učilištima</p>	<p>Formirana mreža</p> <p>Pokrenuto web sučelje</p> <p>Broj visokih učilišta koja su informacije učinila dostupnima i prilagođenima; objedinjene informacije</p> <p>Broj ponuđenih dodatnih edukacija, broj sudionika (broj dodatno osposobljenih stručnih suradnika i nastavnika)</p> <p>Broj provedenih savjetovanja i sudionika. Udio sudionika koji su bili zadovoljni provedenim programima</p>	<p>Djelomično provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p>	<p>Planirane mjere vezane za unaprjeđenje profesionalnog usmjeravanja i samoinformiranja, a koje su djelomično i u nadležnosti MROSP-a, su dio Nacionalnog plana za rad, zapošljavanje i zaštitu na radu 2021. – 2027.. MROSP u sljedećem razdoblju (2022. - 2027.) planira provesti projekt za unaprjeđenje sustava cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere u Republici Hrvatskoj. Planiranje aktivnosti projekata će se koordinirati u okviru Foruma za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u Republici Hrvatskoj. Također, navedeno je usklađeno</p>

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
					<p>između MROSP i MZO koji je nositelj Nacionalnog plana razvoja sustava obrazovanja za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacрта Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana razvoja sustava obrazovanja za razdoblje od 2021. do 2027., za razdoblje od 2021. do 2023. godine u svrhu komplementarnosti aktivnosti s obzirom na nadležnosti tijela u provedbi postupaka vezanih za profesionalno usmjeravanje.</p> <p>Web sučelje "Portal tržišta rada" je uspostavljeno na infrastrukturi Centra dijeljenih usluga (CDU). Temeljem potpisanih sporazuma sa svim nadležnim institucijama podaci se dostavljaju na CDU infrastrukturu. Tijekom 2021. godine radilo se na povezivanju podataka te kontroli dostavljenih podataka (podaci primljeni od MZO-a koji se odnose na učenike i studente nisu bili sveobuhvatni u skladu s</p>

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
					<p>potpisanim protokolom te ih je trebalo uskladiti). Portal tržišta rada će sadržavati aplikaciju Upisnik Nacionalne klasifikacije zanimanja (NKZ) koja će biti dostupna nakon što se izradi popis pojedinačnih zanimanja. Podaci će se koristiti u aplikaciji Upisnik reguliranih profesija, koji će sadržavati sve informacije o profesijama te način pristupa profesijama. Upisnik će biti dostupan od 2022. godine nakon što nadležna tijela dostave sve relevantne informacije. Trenutno je u fazi izrade dio Portala koji se odnosi na praćenje kvalifikacija za koji su nužno potrebni ažurirani i usklađeni podaci.</p> <p>Dio visokih učilišta je imenovao mentore i koordinate za osobe s invaliditetom kao potporu kandidatima za upis i studentima.</p>

CILJ 3: OMOGUĆITI JEDNAKE PRILIKE SVIM STUDENTIMA TIJEKOM STUDIRANJA

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
3.1. Ukloniti prepreke pri početku studiranja	<p>Uspostaviti programe nadoknade kompetencija</p> <p>U okviru studentskog savjetovanja, razviti program prilagodbe na studij za ranjive skupine</p> <p>Provesti mjerenja studentskog opterećenja na svim godinama studija te ujednačiti opterećenja revizijom studijskih programa</p>	<p>MZO, visoko učilište (pojedine sastavnice, odnosno centri odgovorni za nastavu)</p> <p>MZO; studentski savjetovanišni centri (uspostava programa), udruge, zaklade i druge neprofitne organizacije koje se bave stipendiranjem, karijernim savjetovanjem, pružanjem psiho-socijalne podrške mladima i sl.</p> <p>Visoka učilišta</p>	<p>Broj programa nadoknade kompetencija</p> <p>Kvaliteta i korisnost ovih programa (analiza utjecaja na prolaznost); udio sudionika koji su bili zadovoljni provedenim programima</p> <p>Izveštaji Ureda za studente s invaliditetom (s povratnim informacijama korisnika)</p> <p>Izveštaji sveučilišnih savjetovanišnih centara (s povratnim informacijama korisnika)</p> <p>Revidirani studijski programi</p>	<p>Djelomično provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p>	<p>Većina visokih učilišta ima razvijene programe za nadoknadu kompetencija. Neka VU uvela su obvezne propedeutičke predmete na prvoj godini studija. Izrađen je prijedlog 'Smjernica za izradu općih akta visokoškolskih ustanova za priznavanje prethodnog učenja u visokom obrazovanju' u sklopu Erasmus+ projekta SIDERAL. Prijedlog je izradila Nacionalna skupina za priznavanje prethodnog učenja.</p> <p>Dio visokih učilišta u okviru internog osiguravanja kvalitete provodi mjerenja i anketiranja studenata te izrađuju izvješća o ECTS opterećenju studenata i u skladu s tim revidiraju studijske programe.</p>
3.2. Uspostaviti učinkovit sustav nematerijalne potpore za studente tijekom studija	Uspostaviti sustav savjetovanja na visokim učilištima sa sljedećim elementima:	Visoka učilišta, Hrvatski zavod za zapošljavanje, MZO	Broj studenata korisnika ovih programa	Djelomično provedeno	Većina visokih učilišta ima uspostavljena savjetovaništa za studente, centre karijera, psihološko savjetovanje i

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
	<p>psihološko savjetovanje; karijerno i financijsko savjetovanje; akademsko savjetovanje; savjetovanje i potpora studentima s invaliditetom</p> <p>Promovirati sustav nematerijalne potpore, uključujući dostupnost informacija na mrežnim stranicama visokih učilišta i druge oblike informiranja</p>	Udruge koje se bave relevantnim oblicima podrške mladima	<p>Objedinjene i redovito ažurirane informacije o mogućnostima i sadržaju savjetovanja</p> <p>Izveštaji savjetovanih centara (s povratnim informacijama korisnika)</p>	<p>Djelomično provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p>	<p>procedure potpore studentima s invaliditetom, izrađene brošure i mentorski sustav potpore. Upravljanje osobnim financijama izvodi se u sklopu studijskih programa na nekim VU (kao izborni predmet). U HZZ-u se za studente provode aktivnosti koje uključuju različite prezentacije, predavanja, grupna te individualna informiranja i savjetovanja o vještinama traženja posla, kretanjima na tržištu rada, načinima uspješne prezentacije poslodavcu, samoprocjeni vlastitih potencijala i razvoju komunikacijskih vještina u svrhu unaprjeđenja njihovih osobnih i profesionalnih kompetencija.</p>
3.3. Fleksibilizirati studijske programe	Postupcima vrednovanja informalnog i neformalnog učenja pružiti studentima s prethodnim ili trenutačnim radnim ili drugim iskustvom mogućnost zamjenjivanja dijela	Visoka učilišta (centri i tijela zadužena za studijske programe)	Uspostavljeni postupci vrednovanja	Djelomično provedeno	Izrađen prijedlog 'Smjernica za izradu općih akta za priznavanje prethodnog učenja u visokom obrazovanju' u sklopu Erasmus+ projekta SIDERAL. Dio visokih učilišta donio je pravilnike o priznavanju i vrednovanju prethodnog

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
	<p>formalnog studijskog programa</p> <p>Fleksibilizirati studijske programe primjenom učenja na daljinu i smanjenim obvezama fizičke prisutnosti</p>	<p>Visoka učilišta (centri i tijela zaduženi za studijske programe)</p>	<p>Udio ECTS bodova koji studenti, kojima je to potrebno, mogu ostvariti učenjem na daljinu</p>	<p>Provedeno</p>	<p>učenja, dorađene pravilnike o pravilima studiranja i pravilnike o ocjenjivanju. Pravilnikom o priznavanju ECTS bodova za izvannastavne aktivnosti studentima je omogućeno zamjenjivanje dijela formalnog studijskog programa. Studenti s poteškoćama imaju pravo na prilagodbu nastavnih metoda te provjera znanja i vještina.</p> <p>Organiziran je hibridni sustav izvođenja nastave tijekom pandemije za sve studente u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske o načinu izvođenja nastave u osnovnim i srednjim školama kao i na visokim učilištima te obavljanju rada u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja u uvjetima epidemije bolesti COVID-19.</p> <p>Izvođenja studijskih programa u virtualnom okruženju (online) moguće je za sve studije koji ispune uvjete za postupak akreditacije za izvođenje</p>

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
					takvih programa. Suglasnost za izvođenje studijskog programa online daje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (NVZVOTR), a sami postupak provodi AZVO. Održane su radionice i seminari za VU o provođenju online i hibridne nastave.
3.4. Unaprijediti resurse za učenje	<p>Osigurati resurse za učenje i prilagoditi nastavne materijale</p> <p>Uspostaviti sustav mentoriranja (nastavničkog i studentskog)</p>	<p>Visoka učilišta, MZO</p> <p>Visoka učilišta, studentski zborovi</p>	<p>Povratne informacije studenata pripadnika ranjivih skupina</p> <p>Povratne informacije korisnika sustava mentoriranja</p>	<p>Djelomično provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p>	<p>Programski ugovori za VU uključuju unaprjeđenje resursa, kao i ESF i drugi programi financiranja. Veći broj visokih učilišta kontinuirano prilagođava i osigurava resurse za učenje i nastavne materijale; npr. uspostavljanje virtualne knjižnice tijekom pandemije, donošenje pravilnika o mentorskom radu nastavnika, povećanje knjižničkog fonda, dostupnost online resursa na Sustavu za e-učenje Merlin i sl.</p> <p>Visoka učilišta imaju razvijen sustav mentoriranja, npr. student-asistent u nastavi, vršnjačka</p>

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
					potpora (<i>peer counseling</i>), nastavničko mentoriranje kroz studijske godine, povjerenstva za podzastupljene i ranjive skupine, koordinatori i mentori za studente s invaliditetom.
3.5. Provesti profesionalno usavršavanje nastavnika i nenastavnog osoblja za rad s ranjivim skupinama	Revizija nastavnčkih studijskih programa Izrada programa za usavršavanje nastavnika u području rada s pripadnicima ranjivih skupinama	Visoka učilišta (centri za obrazovanje nastavnika), MZO, udruge koje se bave ovim područjem	Revidirani nastavnički studijski programi tako da teme vezane za socijalnu dimenziju budu integrirane Izrađen program za usavršavanje nastavnika u ovome području; Udio nastavnika koji su završili ovaj program i zadovoljni su njime	Djelomično provedeno Djelomično provedeno	Na nekim VU ovo je sastavni dio pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke izobrazbe nastavnika, na nekima je rad s ranjivim skupinama zastupljen kroz izborne predmete i teme na nekim studijskim programima, ali nije usustavljen. Dio VU nema službenika za uključivost, a dio provodi revizije studijskih programa kao i programe za usavršavanje nastavnika.
3.6. Prilagoditi i poboljšati sustav izvanrednog studiranja	Reformirati sustav izvanrednog studiranja tako da se: - propišu specifična prava studenata izvanrednih studija - ograniči iznos školarina u odnosu na trošak participacije redovitih studenata	MZO, visoka učilišta	Nova zakonska regulativa izvanrednog studiranja	Djelomično provedeno	Prava izvanrednih studenata propisana su zakonom koji regulira visoko obrazovanje i znanstvenu djelatnost te Zakonom o obavljanju studentskih poslova. U tijeku je izrada novog zakona kojim se regulira visoko obrazovanje i znanstvena djelatnost koji

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
	<ul style="list-style-type: none"> - ograniči broj izvanrednih studenata u odnosu na broj redovitih studenata - studentima iz ranjivih skupina koji studiraju izvanredno omogućće studentska prava (prehrana, smještaj, stipendije) 		Uspostavljene potrebne prakse na visokim učilištima	Djelomično provedeno	<p>će između ostalog revidirati sustav izvanrednog studiranja.</p> <p>Prava i obveze izvanrednih studenata su dodatno regulirani i internim aktima visokih učilišta.</p> <p>Za izvanredne studente utvrđuju se zasebne kvote.</p> <p>Pojedinim kategorijama izvanrednih studenata omoguććene su određene pogodnosti s obzirom na okolnosti, npr. izvanredni studenti iz potresom pogođenog područja oslobođeni su plaćanja školarine; izvanredni studenti školarinu iznad 1000 kn mogu plaćati obročno; izvanredni studenti hrvatski branitelji, djeca poginulih, umrlih, zatočenih ili nestalih branitelja te HRVI Domovinskog rata i djeca HRVI Domovinskog rata I. skupine plaćaju 50% školarine.</p>

**CILJ 4: PODIĆI STOPU ZAVRŠAVANJA STUDIJA I ZAPOŠLJAVANJA PODZASTUPLJENIH I RANJIVIH SKUPINA
NAKON ZAVRŠETKA STUDIJA**

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
4.1. Suradnja visokih učilišta s poslodavcima na osiguravanju studentske prakse za posebne podzastupljene/ranjive skupine	<p>Revizije studijskih programa s ciljem uključivanja studentske prakse u obveze na studiju i uključivanje u mehanizme vanjskog vrednovanja kvalitete provođenja</p> <p>Uklanjanje administrativnih i ostalih prepreka za uvođenje i provođenje studentske prakse s naglaskom na prepreke za podzastupljene skupine</p> <p>Osiguravanje sredstva za unaprjeđivanje studijskih programa uz svrsishodno uvođenje studentske prakse putem EU fondova i nacionalnih izvora</p>	<p>Visoka učilišta</p> <p>MZO, HGK, HUP,</p>	<p>Postotak studijskih programa s obveznom studentskom praksom</p> <p>Postotak studenata koji su zadovoljni provođenjem studentske prakse</p> <p>Postotak poslodavaca koji su zadovoljni provođenjem studentske prakse</p> <p>Postotak studenata koji su se zaposlili kod poslodavca kod kojega su obavljali praksu</p>	<p>Djelomično provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p> <p>Provedeno</p>	<p>Većina visokih učilišta ima obveznu studentsku praksu u okviru svojih studijskih programa ili se ona provodi kroz projekte, unatoč nepostojanju zakonske obveze.</p> <p>Neka VU su donijela pravilnike o načinu i uvjetima obavljanja stručne prakse.</p> <p>Dio visokih učilišta prati zadovoljstvo studenata i poslodavaca provedenom praksom kroz anketne upitnike te ocjenjuju zadovoljstvo provedenom praksom (studenti i poslodavci).</p> <p>Rezultati pokazuju da je većina anketiranih studenata i poslodavaca zadovoljna praksom.</p> <p>Nastavljena je provedba 28 projekata ugovorenih temeljem ESF poziva 'Razvoj, unaprjeđenje i provedba stručne prakse u visokom obrazovanju' 2019.-2022. vrijednosti oko 100 milijuna HRK. U provedbi sudjeluje 28 visokih učilišta u svojstvu nositelja projekta i veći broj visokih učilišta u svojstvu partnera.</p> <p>Iako ne postoji nacionalni sustav za praćenje studentske prakse, neka visoka učilišta imaju razvijenu</p>

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
	Izrada informacijskog sustava za praćenje studentske prakse u koji bi pristup imali studenti i poslodavci	Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO)	Povoljan udio podzastupljenih i ranjivih skupina u gornjim indikatorima	Djelomično provedeno	<p>aplikaciju (informacijski sustav) za praćenje studentske prakse za voditelje, studente i poslodavce.</p> <p>AZVO je održao sastanak s predstavnicima karijernih centara FOI-ja i FER-a koji su podržali prijedlog izrade informacijskog sustava za praćenje studentske prakse te su izradili idejni koncept 'Razvoja modela informacijskog sustava centara karijera na hrvatskim visokim učilištima'. Prijedlog je podržao i karijerni centar Sveučilišta u Rijeci, no zbog nedostatka sredstava nije realizirana aktivnost.</p> <p>U okviru izgradnje informacijskog sustava Središnje evidencije visokog obrazovanja, Ministarstvo znanosti i obrazovanja planira uvrstiti i redovito praćenje studentske prakse na svim studijskim programima.</p>
4.2. Organizirati aktivnosti centara za potporu studentima (akademsko i psihološko savjetovanje, savjetovanje za razvoj karijere, studentske prakse) koji pomažu studentima u postizanju kompetencija potrebnih za završavanje studija i rani razvoj karijere	<p>Početna analiza stanja i potreba na VU-u</p> <p>Financijska potpora VU-a koji su osnovali centre i uložili vlastita sredstva kako bi se dalje razvili i umrežili</p>	VU, MZO, HZZ, specijalizirane udruge	<p>Broj centara, broj zaposlenih u centrima, broj aktivnosti vezanih uz završnost i rani razvoj karijere, broj korisnika</p> <p>Zadovoljstvo korisnika, posebno onih iz podzastupljenih i</p>	Djelomično provedeno	<p>Veći broj visokih učilišta ima uspostavljene centre za razvoj karijera i savjetovaništa za studente s individualnim pristupom, psihološka savjetovaništa, odjele za studentski standard i potporu studentima itd. Dio VU ima nastavnike - mentore studijskih godina, mentore i voditelje stručne prakse te organiziraju radionice za pripreme za tržište rada (u koje su uključeni i psiholozi i poslodavci).</p>

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
	Stvaranje mreže centara u RH kako bi se razvili i razmijenili programi, materijali za edukaciju te objedinili virtualni resursi	AZVO	ranjivih skupina, uslugama centara Broj članova mreže centara	Provedeno	AZVO ima mrežu za osiguravanje kvalitete i karijerno savjetovanje. Pregled mreže postojećih centara može se naći na mrežnim stranicama AZVO-a. AZVO okuplja navedene službe i pruža potporu u vidu edukativnih aktivnosti, diseminacije materijala i povremenih anketnih istraživanja. Edukativne aktivnosti mogu se također naći na mrežnim stranicama AZVO. U HZZ-u se za studente provode aktivnosti koje uključuju različite prezentacije, predavanja, grupna informiranja te individualna informiranja i savjetovanja o vještinama traženja posla, kretanjima na tržištu rada, načinima uspješne prezentacije poslodavcu, samoprocjeni vlastitih potencijala i razvoju komunikacijskih vještina u svrhu unaprjeđenja njihovih osobnih i profesionalnih kompetencija.
4.3. Vrednovati visoka učilišta s pozicije potpore ranom razvoju karijere osoba s diplomom temeljem jedinstvenog modela zrelosti (određivanje razine na kojoj je VU s obzirom na potporu studentima u ranom razvoju karijere) i ispunjavanja zahtjeva HKO-a	Uvođenje modela praćenja rada VU-a temeljem prihvaćenog modela zrelosti; VU s obzirom na potporu ranom razvoju karijere osoba s diplomom s naglaskom na jednake prilike za sve studente	AZVO, VU, MZO	Prihvaćen model zrelosti VU-a s obzirom na rani razvoj karijere Podizanje razine zrelosti za jednu razinu u sljedeće četiri godine	Djelomično provedeno Djelomično provedeno	Nekoliko visokih učilišta uvelo je model praćenja rada VU u skladu s prihvaćenim modelom zrelosti.

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
	<p>Samovrednovanje i/ili unutarnje i/ili vanjsko vrednovanje VU-a prema razini zrelosti vezano uz potporu</p> <p>Izrada izvješća o stanju na VU-u u RH i preporuke za poboljšanje</p> <p>Izrada preporuka za vrednovanje studijskih programa usklađenih sa standardima kvalifikacija</p> <p>Usklađivanje studijskih programa sa standardima kvalifikacija i zanimanja</p> <p>Samovrednovanje i/ili unutarnje i/ili vanjsko vrednovanje VU-a prema razini zrelosti vezano uz usklađenost s HKO-om</p>	Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala RH	<p>Preporuke za vrednovanje VU-a vezano uz usklađenost s HKO-om</p> <p>Broj standarda kvalifikacija i s njima povezanih studijskih programa u Registru HKO-a</p> <p>Udio studijskih programa usklađenih s HKO-om</p>	<p>Provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p>	<p>U procedure samovrednovanja i unutarnjeg i vanjskog vrednovanja VU, uključeni su elementi HKO-a (u standarde za vrednovanje kvalitete visokih učilišta u postupku reakreditacije).</p> <p>Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala nije djelovalo 2020. i 2021. godine zbog izmjena Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Novo Nacionalno vijeće imenovano je u prosincu 2021. godine te je započelo s radom u veljači 2022. godine i do danas su održane tri sjednice. Zbog izmjena Zakona o HKO-u i vezanih propisa (Pravilnik o Registru HKO-a i Smjernice za izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacija), bilo je potrebno uskladiti Registar HKO-a s novim procedurama i obrascima zbog čega je upis novih standarda kvalifikacija i studijskih programa odgođen do završetka usklađivanja. Potrebne procedure kao i unaprjeđenja u Registru završene su u prosincu 2021. nakon čega je nastavljeno vrednovanje i upis standarda kvalifikacija u Registar HKO-a. U tijeku je uspostavljanje procedura i donošenje propisa koji će regulirati vrednovanje i upis u Registar HKO-a studijskih programa povezanih sa standardima kvalifikacija.</p>

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
4.4. Uključiti VU u posebne programe potpore zapošljavanju i obrazovanju preko EU fondova (Garancija za mlade)	Koordinacija aktivnosti MZO-a, HZZ-a, VU-a	HZZ, MZO, MRMS (MROSP)	Povratak studiranju onih koji su odustali od studija, posebno podzastupljenih skupina	Djelomično provedeno	<p>CISOK centri su prepoznati kao značajno mjesto u podršci i provođenju Garancije za mlade, a posebno se podrška odnosi na mlade osobe u NEET statusu, s obzirom da se preko 65% od ukupnog broja usluga pruža mladima do 30 godina. S obzirom na Godišnje planove za 2019. te 2020. godinu u kojima su bili planirani pozivi na dostavu projekta u sklopu 'Garancije za mlade', nakon konzultacija s Europskom komisijom odlučeno je da predviđeni projektni pozivi neće biti financirani u ovom razdoblju.</p> <p>MROSP je također objavio i ugovorio poziv na dostavu projekta „Pronađi me!“ – provedba aktivnosti dosega i obrazovanja neaktivnih mladih osoba u NEET statusu u vrijednosti 50 milijuna kuna. Projekt ima za cilj aktivnosti dosega i obrazovanja neaktivnih NEET osoba, a kako bi im se omogućio pristup tržištu rada te ih se osnažilo za aktivno sudjelovanje. Navedeni projektni prijedlog bio je u skladu s ciljevima Preporuke Vijeća EU o uspostavi GZM te Planom implementacije GZM 2019.-2020. te je usmjeren jačanju mjera informiranja i dosega te snažnijem angažmanu u radu s mladim neregistriranim NEET osobama. Kroz PDP su se, osim aktivnosti dosega i aktivacije te</p>

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
					informiranja o stanju na tržištu rada i obrazovanja neaktivnih osoba u NEET statusu, financirale i aktivnosti podrške neaktivnih osoba u NEET statusu, uključujući i one najudaljenije od tržišta rada, što je, među ostalim, obuhvaćalo pružanje usluga mentorstva u cilju zapošljavanja, daljnjeg obrazovanja ili osposobljavanja pripadnika ciljane skupine.
4.5. Razraditi programske ugovore tako da se prate dogovoreni indikatori vezani uz podzastupljene/ranjive skupine i aktivnosti iz Plana vezane uz završavanje studija i zapošljavanje	<p>Postavljanje programskih ugovora tako da budu orijentirani na ishode, a ne na ulazne parametre</p> <p>Omogućivanje dodatnih financijskih sredstava za studije koji imaju visoku stopu zapošljavanja nakon diplome, kako bi podigli kapacitete za povećanje upisnih kvota</p> <p>Omogućivanje dodatnih sredstava za studije kod kojih je udio podzastupljenih i/ili ranjivih skupina u skupini diplomiranih jednak (ili bolji) udjelu upisanih</p>	Vlada RH, MZO, HSZ, predstavnici vanjskih dionika	Postavljanje jasnih indikatora u programske ugovore vezanih uz stope završavanja studija unutar 150 % nominalnog vremena trajanja studija i vezanih uz zapošljavanje osoba s diplomom		Novi programske ugovori bit će sklopljeni od akademske godine 2022./2023. (na snazi su još uvijek prethodni).

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
4.6. Pratiti zapošljavanje osoba s diplomom u prva četiri mjeseca nakon završetka studija i redovito izvještavanje VU-a	<p>Postavljanje sustava monitoringa i izvještavanja vezano uz zapošljavanje osoba s diplomom (ovu aktivnost povezati s postupcima vanjskog vrednovanja VU-a)</p> <p>VU prati stope zapošljavanja (u struci) podzastupljenih i ranjivih skupina osoba s diplomom</p>	HZZ, AZVO, VU	<p>Udio zaposlenih četiri mjeseca nakon završetka studija</p> <p>% VU-a koji imaju sustav praćenja alumnija</p>	<p>Provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p>	<p>AZVO je nastavio provedbu praćenja zapošljivosti osoba s diplomom godinu dana nakon studiranja. Rezultati su objavljeni na studij.hr i mrežnim stranicama AZVO.</p> <p>Primjenjuju se iskustva RH iz sudjelovanja u pilot europskom istraživanju za praćenje osoba s diplomom EUROGRADUATE koje je provedeno 2018. i 2019.</p> <p>Istraživački tim izradio je Nacionalni izvještaj o sudjelovanju RH u pilot anketi <i>European Graduate Survey (EUROGRADUATE)</i>.</p> <p>MZO je izradio prijedlog E+ projekta za sufinanciranje sudjelovanja RH u <i>European Graduate Survey (EUROGRADUATE)</i> koje će se provesti 2022.</p> <p>Nadalje, AZVO prati zapošljavanje kroz vanjska vrednovanja.</p> <p>Neka visoka učilišta su uspostavila suradnju s HZZ-om te se podaci analiziraju na mjesečnoj bazi, zapošljivost se prati i kroz alumne, skupno za završene studente, pojedinačno provođenje otežano zbog GDPR-a. Dio VU prati i razdoblje duže od prva 4 mjeseca.</p> <p>Po završetku studija podaci se dostavljaju AZVO-u.</p> <p>Veći broj VU ima aktivne udruge alumnija.</p>

CILJ 5: UNAPRIJEDITI SUSTAV FINANCIJSKE POMOĆI PRIPADNICIMA PODZASTUPLJENIH I RANJIVIH SKUPINA

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
5.1. Objediniti i centralizirati prikupljanje podataka o financijskoj pomoći studentima na nacionalnoj, lokalnoj i institucijskoj razini.	Uspostava jedinstvenog informacijskog sustava za pružanje financijske pomoći studentima (objedinjuje sve niže navedene aktivnosti).	MZO	Objedinjeni različiti informacijski sustavi i baze u jedinstven informacijski sustav	Djelomično provedeno	U izradi Pravilnik o evidencijama u visokom obrazovanju i uspostava središnjeg informacijskog sustava.
	Uspostava sustava provjere materijalnog statusa studenata	MZO, MFIN	Pouzdana provjera materijalnog statusa putem jedinstvenog informacijskog sustava – dohodci i primici iz sustava EDIP Porezne uprave.	Provedeno	Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je Odluku u ožujku 2021. godine kojom se omogućuje uvid u sustav EDIP (Evidencija o dohocima i primicima)
	Pokretanje jedinstvene nacionalne baze podataka o financijskim potporama studentima (uključuje i bazu stipendija)	MZO, u suradnji sa stručnim organizacijama / udrugama u ovom području	Pokrenuta nacionalna <i>on-line</i> baza koja je javno dostupna	Nije provedeno	Pokretanje jedinstvene nacionalne baze podataka odgođeno za sljedeće financijsko razdoblje. Razvijat će se u sklopu razvoja središnjeg informacijskog sustava visokog obrazovanja.
	Evaluiranje prednosti i nedostataka različitih oblika financijske pomoći studentima (stipendije MZO-a, VU-a, lokalne i područne samouprave JLP(R)S: subvencije za hranu i smještaj i sl.), s posebnim fokusom na podzastupljene i ranjive skupine	MZO	Objavljena godišnja izvješća	Nije provedeno	Aktivnost je odgođena za sljedeće financijsko razdoblje, odnosno do 2027.

	Pokretanje razmjene primjera dobre prakse među dionicima koji dodjeljuju financijsku pomoć studentima (<i>peer learning</i>), s posebnim fokusom na podzastupljene i ranjive skupine	MZO osiguravanjem financijskih sredstava za ovakve projekte putem EU fondova	Broj raspisanih natječaja te broj dodijeljenih projekata; Broj primjera dobre prakse unesen u jedinstveni informacijski sustav; Broj organiziranih javnih skupova na ovu temu	Provedeno	MZO je od 2019. do 2021. bilo nositelj projekta SIDERAL u sklopu kojeg se putem aktivnosti suradničkog učenja (<i>peer learning</i>) i konferencija razmjenjivalo primjere dobre prakse. Također, MZO kao partner sudjeluje na projektu ' <i>Peer Learning Activities and Resources to Underpin the Principles and Guidelines for Social Dimension</i> ' od 2022.
	Analiziranje prikupljenih podataka o financijskoj pomoći podzastupljenim i ranjivim studentima putem istraživačkih i stručnih projekata, potaknutih javnim i privatnim financiranjem	MZO, HUP, HGK, tvrtke; Visoka učilišta, stručne organizacije, udruge	Broj pokrenutih znanstvenih i stručnih projekata na ovu temu te broj objavljenih radova	Provedeno	Ostvarena je suradnja nadležnih tijela na izradi studije iz Cilja 1., <i>Eurostudent</i> 6 i 7. Dio visokih učilišta provodi analize i relevantne projekte u koje su uključeni studenti pripadnici podzastupljenih i ranjivih skupina.
	Izraditi analizu opravdanosti postojećeg modela opozivanja studentskog rada putem studentskih ugovora	MZO	Izrađena i objavljena analiza opravdanosti	Nije provedeno	Aktivnost je odgođena za sljedeće financijsko razdoblje, odnosno do 2027.

<p>5.2. Stipendirati kandidate za upis na prvu godinu studija koji pripadaju podzastupljenim i ranjivim skupinama za nastavak obrazovanja na visokoškolskoj razini te pružati pomoć srednjim školama čiji učenici postižu slabije ishode</p>	<p>Pokretanje programa stipendiranja kandidata za upis na prvu godinu studija koji pripadaju podzastupljenim i ranjivim skupinama</p> <p>Pružanje stručne i financijske pomoći školama za stručno usavršavanje nastavnika o socijalnoj dimenziji obrazovanja i proširivanju pristupa visokom obrazovanju</p>	<p>MZO, u suradnji s JLP(R)S</p> <p>MZO, visoka učilišta</p> <p>Udruge, zaklade i druge neprofitne organizacije koje se bave pružanjem psiho-socijalne podrške mladima, edukacijom i slično</p>	<p>Broj dodijeljenih stipendija</p> <p>Broj projekata u partnerstvu visokih učilišta i škola</p>	<p>Provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p>	<p>Uvedene su stipendije za veći broj ranjivih i podzastupljenih skupina – osobe s invaliditetom, pripadnike romske manjine, osobe slabijeg socio-ekonomskog statusa, studente s djecom, iz alternativne skrbi, STEM stipendije. Neka visoka učilišta surađuju sa srednjim školama kako bi motivirali i omogućili upis učenicima iz podzastupljenih i ranjivih skupina. Dio VU stipendira studente slabijeg socio-ekonomskog statusa neovisno o godini studija ili daju popuste na školarinu. Za redovite studente iz potresom pogođenog područja neka su visoka učilišta osigurala vlastita sredstva za stipendije a izvanredni studenti s tog područja oslobođeni su plaćanja školarine. Studenti hrvatski branitelji, djeca poginulih, umrlih, zatočenih ili nestalih</p>
--	--	---	--	--	--

					branitelja te HRVI Dom. rata i djeca HRVI Dom. rata I. skupine, plaćaju 50% školarine. Pojedina visoka učilišta sklopila su ugovore s dječjim domovima, centrima za mlade iz alternativne skrbi.
5.3. Financijsku pomoć iz javnih izvora temeljiti primarno na izravnim oblicima pomoći u obliku stipendija, pomoć dodjeljivati primarno po kriteriju potrebe te prilagoditi mjesečni iznos stipendije stvarnim troškovima studiranja	Izraditi studiju vezanu uz promjenu financiranja studentskog standarda s neizravnih oblika na izravne (stipendije)	MZO	Izrađena i objavljena studija	Djelomično provedeno	MZO je povećao broj stipendija za ranjive i podzastupljene skupine te omogućio velikom broju studenata izravne potpore.
	Osloboditi stipendije poreznih nameta	MZO, Ministarstvo financija (MFIN), HSZ	Izmjena Zakona i pravilnika o porezu na dohodak	Djelomično provedeno	Ukinuto oporezivanje državnih stipendija Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak. Propisano je da stipendije više ne ulaze u cenzus za uzdržavane članove bez obzira na svoju visinu i isplattelja. Međutim, stipendije su oporezive kada je iznos stipendije viši od propisanog neoporezivog mjesečnog iznosa u kojem slučaju se iste smatraju drugim dohotkom te se

					oporezuju po stopi poreza na dohodak 20%, pri čemu se primjenjuje oslobođenje od utvrđivanja obveznih doprinosa.
	Revidirati kriterije za dodjelu javnih stipendija te ih temeljiti primarno na kriteriju potrebe	MZO, HSZ, JLP(R)S	Broj javnih natječaja za stipendije s ovakvim kriterijima	Provedeno	Državne stipendije temelje se na socio-ekonomskom statusu studenata
	Uz kriterij potrebe, odrediti dodatne kriterije za dodjelu javnih stipendija podzastupljenim i ranjivim skupinama	MZO, HSZ, JLP(R)S	Broj javnih natječaja za stipendije s ovakvim kriterijima	Djelomično provedeno	Provedeno za određene ranjive skupine
	Omogućiti svim studentima upisanim na visoka učilišta pravo na prijavu javnih stipendija	MZO, HSZ	Podaci o dodijeljenim javnim stipendijama po studentu dostupni u Nacionalnoj <i>on-line</i> bazi podataka o financijskim potporama studentima	Provedeno	Svi redoviti studenti imaju subvencioniranu školarinu, potporu iz studentskog standarda i pravo na prijavu na stipendije.
	Određivanje ljestvice iznosa javnih stipendija prema ustanovljenim potrebama (pet razina) i stvarnim troškovima studiranja (rabiti tablicu s formulom)	MZO	Kriteriji i ljestvice iznosa javnih stipendija javno dostupni putem internetskih stranica; Javno dostupni podaci o troškovima studiranja sustavnim objavljivanjem istraživanja Eurostudent (u obliku koji je prilagođen krajnjim korisnicima: učenici, studenti, roditelji) na internetskim stranicama MZO-a i relevantnih javnih institucija	Djelomično provedeno	Kriteriji za stipendije kao i rezultati istraživanja Eurostudent su javno dostupni na mrežnim stranicama MZO-a odnosno Eurostudenta

	Prilagođavanje dinamike isplate javnih stipendija tako da budu dostupne na početku akademske godine	MZO, JLP(R)S	Javno objavljeni datumi isplate rata javnih stipendija	Djelomično provedeno	JLP(R)S samostalno utvrđuju rokove za objavu natječaja za dodjelu stipendija te slijedom toga datume isplata. S obzirom da se u natječajima u pravilu traži dokaz o upisu na studij i ostvarenim rezultatima, nije moguće isplatiti sredstva početkom akademske godine. Sva nadležna tijela javno objavljuju datume isplata stipendija.
	Ograničavanje razdoblja za primanje javnih stipendija u svrhu poticanja završavanja studija u roku	MZO, HSZ, JLP(R)S	Broj javnih natječaja za stipendije s ovakvim kriterijima	Provedeno	
	Izraditi studiju isplativosti neizravnih financijskih potpora studentima u obliku javnih subvencija	MZO	Izrađena i objavljena studija isplativosti	Nije provedeno	Aktivnost je odgođena za sljedeće financijsko razdoblje, odnosno do 2027.
	Razmotriti smanjivanje ili postupno ukidanje neizravnih financijskih potpora studentima u obliku subvencija te preusmjerenje ovih sredstava u javne stipendije prema kriteriju potrebe	MZO	Izvešća MZO-a o ovoj temi	Nije provedeno	Aktivnost je odgođena za sljedeće financijsko razdoblje, odnosno do 2027.

	Povećati javnu financijsku potporu koja će studentima omogućiti da provedu određeno razdoblje studija u inozemstvu	MZO u suradnji s AMPEU i visokim učilištima, HSZ	Broj i visina javnih stipendija koje omogućuju određeno razdoblje studiranja u inozemstvu	Provedeno	Veći broj visokih učilišta sudjeluje u Erasmus+ projektima mobilnosti u kojima se dodatna sredstva ulažu u osobe iz ranjivih skupina. Neka VU studentima u Erasmus+ programu plaćaju zdravstveno osiguranje. Javna financijska potpora (Erasmus+) u razdoblju 2019-2021. smanjena je zbog ograničenja mobilnosti uslijed pandemije, premda se uvelike povećao broj <i>online</i> mobilnosti.
5.4. Povećati dostupnost smještaja u studentskim domovima pod povoljnim financijskim uvjetima s ciljem da je više od 20 % studenata smješteno u studentskim domovima	Proširivanje smještajnih kapaciteta u studentskim domovima izgradnjom novih i obnovom postojećih kapaciteta	MZO, u suradnji s visokim učilištima	Povećati udio studenata smještenih u studentskim domovima s trenutačnih 8% na 20% od ukupnog broja studenata	Provedeno	Putem Kohezijskog fonda financira se izgradnja i rekonstrukcija studentskih domova. Studentski domovi osiguravaju dio kapaciteta za studente slabijeg socio-ekonomskog statusa. Neka VU u Zagrebu su pretrpjela oštećenja nakon potresa te su u postupku saniranja pogođenih objekata.

	Uvođenje kriterija potrebe kao glavnog kriterija za dobivanje smještaja u studentskom domu	MZO, HSZ	Broj javnih natječaja s ovakvim kriterijima	Provedeno	
	Osigurati da kriteriji za smještaj u studentskom domu daju prednost podzastupljenim i ranjivim skupinama studenata	MZO	Broj javnih natječaja s ovakvim kriterijima	Provedeno	
5.5. Pokrenuti financiranje visokih učilišta putem cjelovitih programskih ugovora koji će u sebi sadržavati mehanizme za unaprjeđivanje socijalne dimenzije visokog obrazovanja	Pokretanje mehanizma financiranja visokih učilišta temeljen na osnovnom financiranju (broj upisanih studenata), na temelju rezultata (broj diplomiranih) i na temelju projekata – u sva tri segmenta financiranja ugraditi mehanizme kojima se unaprjeđuje socijalna dimenzija visokog obrazovanja	MZO	Broj sklopljenih programskih ugovora s visokim učilištima koji sadržavaju mehanizme kojima se unaprjeđuje socijalna dimenzija visokog obrazovanja	Nije provedeno	Aktivnost je odgođena za sljedeće financijsko razdoblje, odnosno do 2027.
5.6. Pokrenuti mehanizme koji će potaknuti tvrtke, zaklade i udruge na aktivnije uključivanje u stipendiranje studenata iz podzastupljenih i ranjivih skupina	Izrada propisa i postupaka koji će omogućiti da se stipendije ne oporezuju i na temelju kojih će se ukinuti najniži neoporezivi iznos stipendija	MZO i MFIN (Porezna uprava)	Doneseni propisi koji omogućuju da stipendije budu neoporezive i kojima se ne ograničava najviši neoporezivi iznos stipendija	Djelomično provedeno	Propisano je da stipendije više ne ulaze u cenzus za uzdržavane članove bez obzira na svoju visinu i isplatitelja. Međutim, stipendije su oporezive kada je iznos stipendije viši od propisanog neoporezivog mjesečnog iznosa u kojem slučaju se iste smatraju drugim dohotkom te se

					oporezuju po stopi poreza na dohodak 20%, pri čemu se primjenjuje oslobođenje od utvrđivanja obveznih doprinosa.
	Izrada poreznih poticaja za one koji izdvajaju za stipendiranje studenata	MZO i MFIN (Porezna uprava)	Doneseni propisi koji omogućuju porezne poticaje za one koji izdvajaju za stipendije	Nije provedeno	Aktivnost je odgođena za sljedeće financijsko razdoblje, odnosno do 2027.
	Pokretanje programa nagrađivanja institucija koje su razvile najučinkovitije programe stipendiranja podzastupljenih i ranjivih skupina studenata	MZO u suradnji s udrugama, HSZ-om, HUP-om, HGK-om i tvrtkama	Pokrenuti program nagrađivanja i broj dodijeljenih nagrada	Nije provedeno	
5.7. Uvesti edukaciju o financijskom planiranju za uspješno studiranje	Donošenje propisa na temelju kojih će visoka učilišta transparentno istaknuti očekivane troškove studiranja te moguće prihode studenata	MZO i visoka učilišta	Doneseni propis; Broj visokih učilišta koji su na svojim internetskim stranicama objavili ove podatke	Provedeno	ZZDVO i ZOK već propisuju ove odredbe, a AZVO provodi vanjsko vrednovanja poštujući ESG. Neka visoka učilišta provode ovu aktivnost, a neka planiraju uskoro donijeti propis i objaviti ga.

	<p>Uvođenje izbornog programa financijske pismenosti za uspješno studiranje u završne razrede srednjih škola za učenike te na visoka učilišta za studente</p>	<p>MZO u suradnji s MFIN te s visokim učilištima i srednjim školama</p>	<p>Broj javnih natječaja za financiranje projekata financijske pismenosti; Broj studentskih službi na visokim učilištima (npr. centri za razvoj karijere, uredi za međunarodnu suradnju i dr.) koji nude programe financijske pismenosti studentima; Broj uspostavljenih suradnji s udrugama koje nude ovakve programe</p>	<p>Djelomično provedeno</p>	<p>Dio visokih učilišta organizira gostujuća predavanja iz područja financijske pismenosti. Programi financijske pismenosti dio su obveznog kurikuluma pojedinih studijskih programa kod nekih VU. Stručnjaci iz prakse gosti su predavači studentima na nekim VU. Neka VU imala su projekt financijskog opismenjavanja za učenike srednjih škola.</p>
	<p>Uvođenje programa financijske pismenosti za uspješno studiranje i socijalnu dimenziju visokog obrazovanja, s posebnim naglaskom na potrebe podzastupljenih i ranjivih studenata, u stručno obrazovanje nastavnog i nenastavnog kadra na visokim učilištima</p>	<p>MZO u suradnji s MFIN te visokim učilištima</p>	<p>Broj visokih učilišta koja su pokrenula ovakav program</p> <p>Broj uspostavljenih suradnji s udrugama koje nude ovakve programe</p>	<p>Djelomično provedeno</p>	<p>Dio visokih učilišta provodi stručno obrazovanje nastavnog i nenastavnog kadra, radionice u suradnji s bankama. Neka visoka učilišta imaju uspostavljenju suradnju s udrugama računovođa te stručnim pojedincima koji sudjeluju u izvođenju radionica i predavanja te izvode nastavu na studijima. Neka u tijeku imaju izmjene Plana stručnog usavršavanja u sklopu čega će provesti ovu mjeru.</p>

	<p>Uvođenje programa financijske pismenosti za uspješno studiranje i socijalnu dimenziju obrazovanja, s posebnim naglaskom na potrebe podzastupljenih i ranjivih studenata, u stručno obrazovanje nastavnika srednjih škola</p>	<p>MZO u suradnji s agencijama nadležnima za odgoj i obrazovanje te strukovno obrazovanje</p>	<p>Broj srednjih škola koje su pokrenule ovakav program</p> <p>Broj uspostavljenih suradnji s udrugama koje nude ovakve programe</p>	<p>Provedeno</p>	<p>Sve osnovne i srednje škole u RH su obvezne poučavati o financijskoj pismenosti u okviru Kurikuluma međupredmetne teme Poduzetništvo, domena Ekonomska i financijska pismenost. MZO daje potporu aktivnostima organizacija civilnog društva s ciljem unaprjeđivanja financijske pismenosti u okviru Natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnoga odgoja, u okviru prioritetnog područja P3: Poticanje razvoja kompetencija u prirodoslovno-matematičkom području - b. Odgoj i obrazovanje za financijsku, digitalnu i medijsku pismenost. Agencija za odgoj i obrazovanje provodi edukacije i stručna usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika i stručnih suradnika u predškolskim,</p>
--	---	---	--	------------------	---

					osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih provodi edukacije i stručna usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika i stručnih suradnika u srednjoškolskim ustanovama.
--	--	--	--	--	--

CILJ 6: UKLJUČITI STANDARDE VEZANE UZ UNAPRJEĐIVANJE SOCIJALNE DIMENZIJE VISOKOG OBRAZOVANJA U SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE

Podcilj	Aktivnost	Odgovornost	Indikator	Status provedbe	Pojašnjenje
6.1. Unaprijediti proces upravljanja i donošenja politika vezanih za veću dostupnost visokog obrazovanja	Izrada institucijskih strateških dokumenata o većoj pristupačnosti visokog obrazovanja ranjivim i podzastupljenim skupinama te procjena učinaka tih strategija	Visoka učilišta	Procijenjeni učinci provedbe strateških dokumenata nakon određenog razdoblja	Djelomično provedeno	Neka visoka učilišta u svojim strategijama imaju navedenu društvenu odgovornost, neka dokumente redovito ažuriraju i revidiraju u skladu s potrebama. Pojedina visoka učilišta navode da strateški dokumenti za razdoblje 2019.-2020. ne prepoznaju pojam podzastupljenih i ranjivih skupina, već koriste drugačiju terminologiju (studenti u nepovoljnom, socio-ekonomskom položaju te studenti s invaliditetom).
6.2. Unaprijediti unutarnji sustav osiguravanja kvalitete visokoga učilišta u obliku promicanja i procjene aktivnosti visokoga učilišta usmjerene na olakšavanje studiranja ranjivim i podzastupljenim skupinama	Politika kvalitete visokoga učilišta obuhvaća među ostalim: - unaprjeđivanje socijalne dimenzije visokoga obrazovanja kao bitne sastavnice sveukupnog unaprjeđenja kvalitete visokoga obrazovanja za dobrobit svih studenata -unaprjeđivanje socijalne uključenosti i studenata i zaposlenika Prihvaćanje odgovarajućih akata kojima se osigurava podrška (financijska,	Visoka učilišta	Prihvaćen i javno objavljen dokument Prihvaćeni, objavljeni i dostupni odgovarajući akti te	Djelomično provedeno Djelomično provedeno	Neka visoka učilišta provode analizu kvalitete u okviru tematskih prosudbenih postupaka te na osnovi prikupljenih podataka o implementaciji i uspješnosti nastavnih procesa i studijskih programa, planiraju se i prilagođavaju sadržaji, ishodi učenja i metodologija izvođenja nastave. Osobita pažnja posvećuje se ranjivim i podzastupljenim skupinama studenata te su za njih osmišljeni različiti oblici institucionalne podrške. Neka VU u politici kvalitete imaju navedeno društveno odgovorno poslovanje i razvoj svijesti društvene odgovornosti. Ustrojena su odgovarajuća tijela za podršku te se u

	<p>nastavna, mentorska i dr., navedeno pod ciljevima 2 – 5) studentima ranjivih i podzastupljenih skupina te praćenje njihovih učinaka</p> <p>Ustrojavanje odgovarajućih tijela koja osiguravaju podršku (financijsku, nastavnu, mentorsku i dr., vidi ciljeve 2. – 5.) studentima ranjivih i podzastupljenih skupina</p> <p>Učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete visokoga učilišta obuhvaća i procjenu aktivnosti kojima visoko učilište potiče i omogućuje pristup, pruža potporu, prati uspješnost i završnost studija te razvoj karijere studenata ranjivih i podzastupljenih skupina</p>		<p>analiza učinaka provedbe</p> <p>Ustrojena odgovarajuća tijela za podršku</p> <p>Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete obuhvatila je učinkovitost sustava unutarnjeg osiguravanja kvalitete u socijalnom aspektu visokoga obrazovanja</p>	<p>Djelomično provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p>	<p>okviru unutarnje prosudbe i drugih elemenata sustava osiguranja kvalitete optimizira olakšavanje studiranja ranjivim skupinama. Neka visoka učilišta su donijela smjernice o ostvarivanju prava na individualizirano prilagođeni način polaganja ispita za studente s invaliditetom, odluke o uvođenju propedeutičke nastave na predmetima I. godine studija, o stipendiranju i oslobađanju od participacije u troškovima studija studenata iz potresom pogođenog područja, pravilnike o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na stanovanje u studentskoj kući, odluke o imenovanju službenika za uključivanje ranjivih skupina u Erasmus programe mobilnosti. Neka visoka učilišta imaju ustrojene procedure podrške studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina, donesene pravilnike o mentorskom radu nastavnika, izvješća o mentorskom radu nastavnika javno objavljena na mrežnoj stranici visokog učilišta. Veći broj visokih učilišta ima centar za razvoj karijera i psihološko savjetovanje. Neka visoka učilišta imaju imenovane osobe za kontakt, povjerenstva za nastavu i studentska pitanja. AZVO prati provedbu, ocjenjuje kvalitetu i potiče unaprjeđenje socijalne dimenzije kroz vrednovanja.</p>
--	--	--	---	---	---

<p>6.3. Uključiti u postupke vanjskoga vrednovanja kvalitete visokih učilišta (reakreditacija, audit) standarde i kriterije koji se odnose na socijalnu dimenziju visokoga obrazovanja</p>	<p>Izrada odgovarajućih kriterija i postupaka vanjskoga vrednovanja osiguravanja kvalitete visokoga učilišta</p> <p>Uvođenje oznake kvalitete ili odgovarajućeg kriterija za postignuća visokog učilišta u socijalnoj dimenziji visokoga obrazovanja i socijalne uključenosti i studenata i zaposlenika</p>	<p>AZVO, MZO</p> <p>AZVO, MZO, strukovna udruženja, udruge i druge organizacije koje djeluju u ovom području</p>	<p>Prihvaćeni kriteriji i postupci koji obuhvaćaju socijalnu dimenziju visokoga obrazovanja</p> <p>Uvedena oznaka kvalitete ili zasebni kriterij za postignuća visokoga učilišta u socijalnoj dimenziji</p>	<p>Provedeno</p> <p>Djelomično provedeno</p>	<p>Kriteriji su dio standarda za vrednovanje. Tema I., standard 1.1. Interni sustav osiguravanja kvalitete obuhvaća i vrednuje cjelokupnu djelatnost i sve aktivnosti visokog učilišta (studijske programe, nastavne procese, podršku studentima, podršku studentima iz podzastupljenih i ranjivih skupina, resurse za učenje itd.) i navedeno potkrepljuje dokumentima. Jedan dio se provjerava kroz reakreditaciju VU, a drugi je moguće provesti na zahtjev kroz audit. Audit je vođen misijom i strategijom te ukoliko je socijalna dimenzija njima obuhvaćena provjerava se kroz cijeli audit. Dodatno može se dogovoriti dio fokusiranog audita i ciljano evaluirati ovaj segment.</p> <p>Pilot projekt e-Quality razradio model i oznaku kvalitete. Novim ZOK-om ovaj aspekt će se dodatno nagrađivati.</p>
--	---	--	---	--	--

Izvešće o provedbi Nacionalnog plana za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2019.–2021.

CILJ 1: OSTVARITI SUSTAVNO PRIKUPLJANJE I OBRADU PODATAKA KOJI SU RELEVANTNI ZA UNAPRJEĐIVANJE SOCIJALNE DIMENZIJE VISOKOG OBRAZOVANJA TE IH RABITI U TU SVRHU

Prvi cilj Nacionalnog plana fokusirao se na sustavno prikupljanje i obradu relevantnih podataka kako bi se evidentirao broj studenata koji dolaze iz ranjivih i podzastupljenih skupina. Veći dio mjera iz ovog cilja je proveden, posebno u smislu analiza i istraživanja, objave studija koje su usmjerene na pojedine ranjive i podzastupljene skupine, metodologije za praćenje obrazovnih i profesionalnih puteva studenata prema njihovom obrazovnom i ekonomskom statusu. Velik broj visokih učilišta provodi analize i istraživanja vezano za razloge napuštanja studija te temelje svoje aktivnosti unaprjeđenja inkluzije na visokim učilištima na empirijskim podacima. Ministarstvo znanosti i obrazovanja sudjelovalo je u međunarodnom istraživanju o kvaliteti studentskog života čiji je cilj prikupiti podatke o socijalnoj dimenziji visokog obrazovanja. Istraživački tim je izradio nacionalno izvješće za Eurostudent 6 (2019.) i EUROSTUDENT 7 (2021.). Ministarstvo znanosti i obrazovanja uputilo je pismo namjere o uključivanju u EUROSTUDENT VIII.

Nadalje, Ministarstvo radi na unaprjeđenju postojećih baza podataka, a Pravilnik o evidencijama u visokom obrazovanju je u proceduri donošenja, kao i priprema za izgradnju sustava središnjih evidencija koji će se financirati iz Nacionalnog programa oporavka i otpornosti. Kroz Erasmus+ projekt 'SIDERAL – Socijalna i međunarodna dimenzija obrazovanja i priznavanja prethodnog učenja' financirane su i provedene studije vezane uz inkluzivnost i socijalnu dimenziju, uključujući i studiju o utjecaju pandemije COVID-19 na studente, tijekom koje su trebale biti dopunjene i redefinirane skupine studenata koje se kategoriziraju kao ranjive. Agencija za znanost i visoko obrazovanje također je provela nekoliko istraživanja o utjecaju pandemije COVID-19 na studente i nastavnike te javno predstavila rezultate istraživanja. Pandemija COVID-19 otvorila je novo poglavlje u kontekstu socijalne dimenzije visokog obrazovanja odnosno uključivosti jer je, prema podacima europskih istraživanja, pandemija dodatno naglasila socio-ekonomske razlike među studentima i studenticama, a pojavili su i problemi psihološke prirode, anksioznosti i dodatnog stresa prouzrokovanog nastavom na daljinu i izolacijom uslijed strogih protuepidemijskih mjera.

Velik broj visokih učilišta provodi vlastite analize i istraživanja o socijalnoj dimenziji, razlozima napuštanja studija i uspješnosti postojećih aktivnosti, te na temelju dobivenih podataka izrađuju i diseminiraju primjere dobre prakse kroz centre koji se bave studentskim

standardom. Veći broj visokih učilišta prati obrazovne i profesionalne puteve studenata neovisno o tome pripadaju li ranjivim i podzastupljenim skupinama. Većano za studente s potresom pogođenih područja, visoka učilišta iz navedene regije reagirala su na ovu novu ranjivu skupinu studenata oslobađanjem plaćanja participacije u troškovima studiranja za studente iz potresom pogođenih područja, pri čemu su neka od njih osigurala vlastita sredstva za dio stipendija, a izvanredni studenti su oslobođeni plaćanja školarine. Neka visoka učilišta su omogućila subvencionirani smještaj studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa.

Također, Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je odluke kojima je studentima s potresom pogođenog područja osiguralo potpuno pokriće troškova stanovanja u učeničkim i studentskim domovima redovitim studentima koji dolaze iz Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije, a koji su ostvarili pravo na subvencionirano stanovanje i kojima je nekretnina u mjestu prebivališta oštećena u potresu označena kategorijom N1, N2 – Neuporabljivo.

CILJ 2: UNAPRIJEDITI PRISTUP VISOKOM OBRAZOVANJU PODZASTUPLJENIM I RANJIVIM SKUPINAMA I UKLONITI PREPREKE PRI ULASKU

S ciljem povećanja interesa za pristup visokom obrazovanju kod ranjivih i podzastupljenih skupina, utvrđeno je da velik broj visokih učilišta provodi aktivnosti povećanja interesa za pristup visokom obrazovanju ranjivim skupinama npr. provode se dani karijera, dani alumnijski, dani otvorenih vrata, neka visoka učilišta su sklopila ugovore o suradnji s dječjim domovima i centrima za mlade iz alternativne skrbi. HZZ provodi aktivnosti ranih intervencija s ciljem prevencije ulaska u NEET status učenika koji su u riziku od ranog napuštanja školovanja te aktivnosti usmjerene na promociju cjeloživotnog učenja i obrazovanja.

Kako je mjera povezivanja obrazovne vertikale i nalagala, Nacionalna skupina za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja proširila se 2019. godine uključivanjem predstavnika Nacionalnog vijeća učenika u svoj rad, kao i predstavnika Uprave za odgoj i obrazovanje Ministarstva znanosti i obrazovanja. U novi saziv Nacionalne skupine koja je konstituirana 2021. godine nije uključen član Nacionalnog vijeća učenika jer isto nije još bilo oformljeno. Planira se tijekom 2022. godine ponovno uputiti dopis za imenovanje predstavnika Nacionalnog vijeća učenika u rad Nacionalne skupine, kako bi se nastavilo s učinkovitim povezivanjem predtercijarnog s visokim obrazovanjem.

U kontekstu unaprjeđivanja sustava profesionalnog usmjeravanja i samoinformiranja, koji su dijelom u nadležnosti Ministarstva rada, obitelji i socijalne politike, dio su Nacionalnog plana za rad, zapošljavanje i zaštitu na radu 2021.–2027. MROSP u sljedećem razdoblju (2022.–2027.) planira provesti projekt za unaprjeđenje sustava cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere u Republici

Hrvatskoj. Planiranje aktivnosti projekata će se koordinirati u okviru Foruma za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u Republici Hrvatskoj. Također, navedeno je usklađeno između MROSP i MZO koji je nositelj Nacionalnog plana razvoja sustava obrazovanja za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrtu Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana razvoja sustava obrazovanja za razdoblje od 2021. do 2027., za razdoblje od 2021. do 2023. godine u svrhu komplementarnosti aktivnosti s obzirom na nadležnosti tijela u provedbi postupaka vezanih za profesionalno usmjeravanje.

Web sučelje "Portal tržišta rada" je uspostavljeno na infrastrukturi Centra dijeljenih usluga (CDU). Temeljem potpisanih sporazuma sa svim nadležnim institucijama podaci se dostavljaju na CDU infrastrukturu. Tijekom 2021. godine radilo se na povezivanju podataka te kontroli dostavljenih podataka. Portal tržišta rada će sadržavati aplikaciju Upisnik Nacionalne klasifikacije zanimanja (NKZ) koja će biti dostupna nakon što se izradi popis pojedinačnih zanimanja. Podaci će se koristiti u aplikaciji Upisnik reguliranih profesija, koji će sadržavati sve informacije o profesijama te način pristupa profesijama. Upisnik će biti dostupan od 2022. godine nakon što nadležna tijela dostave sve relevantne informacije. Trenutno je u fazi izrade dio Portala koji se odnosi na praćenje kvalifikacija za koji su nužno potrebni ažurirani i usklađeni podaci.

Dio visokih učilišta je imenovao mentore i koordinateure za osobe s invaliditetom kao potporu kandidatima za upis i studentima.

CILJ 3: OMOGUĆITI JEDNAKE PRILIKE SVIM STUDENTIMA TIJEKOM STUDIRANJA

Cilj 3. bio je usmjeren na omogućavanje jednakih prilika svim studentima tijekom studiranja, počevši s uklanjanjem prepreka pri početku studiranja, kroz nematerijalne potpore, fleksibilizaciju studijskih programa, unaprjeđivanje resursa za učenje do profesionalnog usavršavanja nastavnika i nenastavnog osoblja za rad s ranjivim skupinama.

Vezano uz programe nadoknade kompetencija i fleksibilizaciju studijskih programa, velik broj visokih učilišta navodi da ima razvijene programe za nadoknadu kompetencija, a dio ima i pokrenute aktivnosti vezane uz priznavanje i vrednovanje prethodnog (neformalnog i informalnog) učenja. U sklopu Erasmus+ projekta SIDERAL, Nacionalna skupina za priznavanje prethodnog učenja izradila je prijedlog 'Smjernica za priznavanje prethodnog učenja u sustavu visokog obrazovanja', koji se planira usvojiti u 2022. godini i diseminirati visokim učilištima. Dio visokih učilišta provodi mjerenja studentskog opterećenja i izrađuju izvješća o ECTS opterećenju slijedom čega revidiraju studijske programe.

Većano za uspostavljanje sustava savjetovanja na visokim učilištima, većina anketiranih visokih učilišta ima uspostavljena savjetovališta za studente, centre karijera, psihološko savjetovanje, savjetovališta za studente s invaliditetom, neka imaju izrađene i brošure, a neka provode edukacije upravljanja osobnim financijama. U HZZ-u se za studente provode aktivnosti koje uključuju različite prezentacije, predavanja, grupna te individualna informiranja i savjetovanja o vještinama traženja posla, kretanjima na tržištu rada, načinima uspješne prezentacije poslodavcu, samoprocjeni vlastitih potencijala i razvoju komunikacijskih vještina u svrhu unaprjeđenja njihovih osobnih i profesionalnih kompetencija.

Dio visokih učilišta donio je pravilnike o priznavanju i vrednovanju prethodnog učenja, dorađene pravilnike o pravilima studiranja i pravilnike o ocjenjivanju. Nadalje, fleksibilizacija studijskih programa povezana je i s hibridnim sustavom izvođenja nastave odnosno učenjem na daljinu, koje je tijekom 2020. i 2021. godine postalo obvezno za visoka učilišta, slijedom Odluke Vlade Republike Hrvatske o načinu izvođenja nastave u osnovnim i srednjim školama kao i na visokim učilištima te obavljanju rada u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja u uvjetima epidemije bolesti COVID-19, odnosno Preporuka za održavanje nastave na visokim učilištima u razdoblju pandemije bolesti COVID-19 Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva znanosti i obrazovanja. Ova se mjera smatra provedenom na svim visokim učilištima, jer je slijedom okolnosti postala obveznom. Izvođenje studijskih programa u virtualnom obliku moguće je za sve studije koji ispune uvjete za postupak akreditacije za izvođenje takvih programa. Suglasnost za izvođenje programa online daje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, a sami postupak provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

Veći broj visokih učilišta prilagođava i osigurava resurse za učenje i nastavne materijale; npr. uspostavljanjem virtualne knjižnice tijekom pandemije, donošenjem pravilnika o mentorskom radu nastavnika, povećanjem knjižničnog fonda, dostupnošću online resursa i sl. Također, visoka učilišta imaju razvijen sustav mentoriranja, npr. student-asistent u nastavi, nastavničko mentoriranje kroz studijske godine, vršnjačku potporu, povjerenstva za podzastupljene i ranjive skupine, koordinateure i mentore za studente s invaliditetom.

Većano za mjeru profesionalnog usavršavanja nastavnika i nenastavnog osoblja za rad s ranjivim skupinama, neka visoka učilišta imaju izborne predmete i teme na određenim studijskim programima ili dodatne edukacije zaposlenih nastavnika.

Većano za sustav izvanrednog studiranja, prava ovih studenata propisana su zakonom koji regulira visoko obrazovanje i znanstvenu djelatnost te Zakonom o obavljanju studentskih poslova. U izradi je novi Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u kojem će biti detaljnije definiran status redovnih i izvanrednih studenata, a njihova prava su propisana internim aktima visokih učilišta. Na mnogim visokim učilištima postoje kvote za izvanredne studente, a posebne skupine izvanrednih studenata koji spadaju u ranjive skupine

imaju mogućnosti plaćanja školarine obročno ili u postotku. Izvanredni studenti iz potresom pogođenog područja oslobođeni su plaćanja školarine.

CILJ 4: PODIĆI STOPU ZAVRŠAVANJA STUDIJA I ZAPOŠLJAVANJA PODZASTUPLJENIH I RANJIVIH SKUPINA NAKON ZAVRŠETKA STUDIJA

Cilj 4 se bavi podizanjem stope završnosti studija i zapošljavanja nakon završetka studija, a glavne mjere odnose se na suradnju visokih učilišta s poslodavcima na osiguranju studentske prakse za podzastupljene i ranjive skupine studenata. Većina visokih učilišta u anketnom obrascu izjavila je da ima obveznu stručnu praksu u okviru studijskih programa. Neka visoka učilišta provode projekte sufinancirane iz Europskog socijalnog fonda za povećanje zastupljenosti i kvalitete stručne prakse u studijskim programima, a neka provode i istraživanja o zadovoljstvu studenata i poslodavaca provođenjem stručne prakse. Neka visoka učilišta imaju razvijenu aplikaciju (informacijski sustav) za praćenje studentske prakse za voditelje, studente i poslodavce.

Nastavljena je provedba 28 projekata ugovorenih temeljem ESF poziva 'Razvoj, unaprjeđenje i provedba stručne prakse u visokom obrazovanju 2019.–2022.' vrijednosti cca 100 milijuna HRK. U provedbi sudjeluje 28 visokih učilišta u svojstvu nositelja projekata i veći broj visokih učilišta u svojstvu partnera.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje planira izradu informacijskog sustava za praćenje studentske prakse te je izrađen idejni koncept 'Razvoja modela informacijskog sustava centara karijera na hrvatskim visokim učilištima'. U okviru izgradnje informacijskog sustava Središnje evidencije visokog obrazovanja, Ministarstvo znanosti i obrazovanja planira uvrstiti i redovito praćenje studentske prakse na svim studijskim programima.

Velik broj visokih učilišta ima uspostavljene centre za razvoj karijera, savjetovišta za studente s individualnim pristupom, odjele za studentski standard i potporu studentima, a neka visoka učilišta imaju i mentore studijskih godina, mentore i voditelje stručne prakse. Također, neka visoka učilišta organiziraju radionice za pripreme za tržište rada u koje su uključeni i psiholozi i poslodavci.

AZVO ima mrežu za osiguravanje kvalitete i karijerno savjetovanje, a pregled mreže postojećih centara može se naći na mrežnim stranicama AZVO-a. AZVO okuplja navedene službe i pruža potporu u vidu edukativnih aktivnosti, diseminacije materijala i povremenih anketnih istraživanja. Edukativne aktivnosti mogu se također naći na mrežnim stranicama AZVO-a.

U HZZ-u se za studente provode aktivnosti koje uključuju različite prezentacije, predavanja, grupna informiranja te individualna informiranja i savjetovanja o vještinama traženja posla, kretanjima na tržištu rada, načinima uspješne prezentacije poslodavcu, samoprocjeni vlastitih potencijala i razvoju komunikacijskih vještina u svrhu unaprjeđenja njihovih osobnih i profesionalnih kompetencija. Nekoliko visokih učilišta u anketi je izjavilo da je uvelo model praćenja rada visokog učilišta u skladu s prihvaćenim modelom zrelosti, s obzirom na potporu ranom razvoju karijere osoba s diplomom, s naglaskom na jednake prilike za sve studente. Visoka učilišta u ovom smislu provode i samovrednovanje ili unutarnje ili vanjsko vrednovanje, u koje su uključeni elementi HKO-a (u standarde za vrednovanje kvalitete visokih učilišta u postupku reakreditacije).

Vezano za mjere koje se odnose na izradu izvješća o stanju na visokim učilištima u ovom kontekstu, kao i preporuka za vrednovanje studijskih programa usklađenih sa standardima kvalifikacija, Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala nije djelovalo 2020. i 2021. godine zbog izmjena Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, a novi saziv je imenovan u prosincu 2021. Zbog izmjena Zakona o HKO-u i vezanih propisa (Pravilnik o Registru HKO-a i Smjernice za izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacija), bilo je potrebno uskladiti Registar HKO-a s novim procedurama i obrascima zbog čega je upis novih standarda kvalifikacija i studijskih programa odgođen do završetka usklađivanja. Potrebne procedure kao i unaprjeđenja u Registru završene su u prosincu 2021. nakon čega je nastavljeno vrednovanje i upis standarda kvalifikacija u Registar HKO-a. U tijeku je uspostavljanje procedura i donošenje propisa koji će regulirati vrednovanje i upis u Registar HKO-a studijskih programa povezanih sa standardima kvalifikacija.

Što se tiče uključivanja visokih učilišta u programe potpore zapošljavanju u obrazovanju preko EU fondova, važno je napomenuti da su CISOK centri prepoznati kao značajno mjesto u podršci i provođenju Garancije za mlade, a posebno se podrška odnosi na mlade osobe u NEET statusu, s obzirom da se preko 65% od ukupnog broja usluga pruža mladima do 30 godina. S obzirom na Godišnje planove za 2019. te 2020. godinu u kojima su bili planirani pozivi na dostavu projekta u sklopu 'Garancije za mlade', nakon konzultacija s Europskom komisijom odlučeno je da predviđeni projektni pozivi neće biti financirani u ovom razdoblju. Ministarstvo rada, obitelji i socijalne politika je također objavilo i ugovorilo poziv na dostavu projekta „Pronađi me!“ – provedbu aktivnosti dosega i obrazovanja neaktivnih mladih osoba u NEET statusu u vrijednosti 50 milijuna kuna. Projekt ima za cilj aktivnosti dosega i obrazovanja neaktivnih NEET osoba, a kako bi im se omogućio pristup tržištu rada te ih se osnažilo za aktivno sudjelovanje. Navedeni projektni prijedlog bio je u skladu s ciljevima Preporuke Vijeća EU o uspostavi GZM te Planom implementacije GZM 2019.-2020. te je usmjeren jačanju mjera informiranja i dosega te snažnijem angažmanu u radu s mladim neregistriranim NEET osobama. Kroz PDP su se, osim aktivnosti dosega i aktivacije te informiranja o stanju na tržištu rada i obrazovanja neaktivnih osoba u NEET statusu, financirale i aktivnosti podrške neaktivnih osoba u NEET statusu, uključujući i one najudaljenije od tržišta rada, što je, među ostalim, obuhvaćalo pružanje usluga mentorstva u cilju zapošljavanja, daljnjeg obrazovanja ili osposobljavanja pripadnika ciljane skupine.

U kontekstu razrade programskih ugovora indikatorima vezanima uz ranjive i podzastupljene skupine, s obzirom da su na snazi još uvijek programski ugovori iz prethodnog ciklusa, navedeno će biti uzeto u obzir prilikom sklapanja novih programskih ugovora od akademske godine 2022./2023.

Vežano za praćenje zapošljavanja osoba s diplomom, AZVO je nastavio provedbu praćenja zapošljivosti osoba s diplomom godinu dana nakon studiranja. Rezultati su objavljeni na mrežnoj stranici Studij.hr te mrežnim stranicama AZVO-a. Primjenjuju se iskustva RH iz sudjelovanja u pilot europskom istraživanju za praćenje osoba s diplomom EUROGRADUATE koje je provedeno 2018. i 2019. godine. Istraživački tim izradio je Nacionalni izvještaj o sudjelovanju RH u pilot anketi *European Graduate Survey* (EUROGRADUATE). Ministarstvo znanosti i obrazovanja je pak izradilo prijedlog Erasmus+ projekta za sufinanciranje sudjelovanja RH u *European Graduate Survey* (EUROGRADUATE) koje će se provesti 2022. godine. Također, AZVO prati zapošljavanje kroz vanjska vrednovanja.

Dio visokih učilišta uspostavilo je suradnju s HZZ-om te se podaci analiziraju na mjesečnoj bazi, zapošljivost se prati i kroz alumne, skupno za završene studente (pojedinačno provođenje otežano je zbog GDPR-a). Dio VU prati i razdoblje duže od prva 4 mjeseca, a po završetku studija podaci se dostavljaju AZVO-u.

Veći broj visokih učilišta ima aktivnu udruga alumnija, preko koje dolaze do vrijednih podataka o zapošljavanju svih studenata (uključivo i onih iz ranjivih i podzastupljenih skupina) nakon završetka studija.

CILJ 5: UNAPRIJEDITI SUSTAV FINACIJSKE POMOĆI PRIPADNICIMA PODZASTUPLJENIH I RANJIVIH SKUPINA

Cilj vezan za unaprjeđivanje sustava financijske pomoći pripadnicima podzastupljenih i ranjivih skupina vezan je uz jedinstven informacijski sustav za pružanje financijske pomoći čiji je nositelj odnosno koordinator Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Pravilnik o evidencijama u visokom obrazovanju je u izradi kao i uspostava središnjeg informacijskog sustava (baze podataka) sa svim potrebnim parametrima.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je Odluku 2021. godine kojoj se omogućuje uvid u sustav EDIP (Evidencija o dohocima i primicima) zbog provjere materijalnog statusa studenata.

Primjeri dobre prakse razmjenjuju se kontinuirano na nacionalnoj i europskoj razini putem sudjelovanja u Erasmus+ projektima, organiziranjem relevantnih konferencija i aktivnosti suradničkoga učenja (*peer learning activity*). Analiziranje podataka provedeno je kroz sudjelovanje Ministarstva znanosti i obrazovanja u međunarodnim istraživanjima Eurostudent VI I VII. Dio visokih učilišta provodi analize i projekte u koje su uključeni studenti pripadnici ranjivih i podzastupljenih skupina.

Uvedene su stipendije za veći broj ranjivih i podzastupljenih skupina – osobe s invaliditetom, pripadnike romske manjine, osobe slabijeg socio–ekonomskog statusa, studente s djecom, osobe iz alternativne skrbi, STEM stipendije. Neka visoka učilišta surađuju sa srednjim školama kako bi motivirali i omogućili upis učenicima iz podzastupljenih i ranjivih skupina. Dio visokih učilišta stipendira studente slabijeg socio–ekonomskog statusa neovisno o godini studija ili daju popuste na školarinu. Za redovite studente iz potresom pogođenog područja neka su visoka učilišta osigurala vlastita sredstva za stipendije a izvanredni studenti s tog područja oslobođeni su plaćanja školarine. Studenti hrvatski branitelji, djeca poginulih, umrlih, zatočenih ili nestalih branitelja te HRVI Domovinskog rata i djeca HRVI Domovinskog rata I. skupine, plaćaju 50% školarine. Pojedina visoka učilišta sklopila su ugovore s dječjim domovima, centrima za mlade iz alternativne skrbi.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja je povećalo broj državnih stipendija za ranjive i podzastupljene skupine te omogućio velikom broju studenata izravne potpore. Ukinuto je oporezivanje državnih stipendija Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak. Također, propisano je da stipendije više ne ulaze u cenzus za uzdržavane članove bez obzira na svoju visinu i isplatitelja. Međutim, stipendije su oporezive kada je iznos stipendije viši od propisanog neoporezivog mjesečnog iznosa u kojem slučaju se iste smatraju drugim dohotkom te se oporezuju po stopi poreza na dohodak 20%, pri čemu se primjenjuje oslobođenje od utvrđivanja obveznih doprinosa.

Državne stipendije se temelje na socio–ekonomskom statutu studenata. Svi redoviti studenti imaju subvencioniranu školarinu, potporu iz studentskog standarda te pravo na prijavu na stipendije. Kriteriji za stipendije su javno dostupni na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti i obrazovanja odnosno EUROSTUDENT–a.

Što se tiče dinamike isplate stipendija, jedinice lokalne i regionalne samouprave samostalno utvrđuju rokove za objavu natječaja za dodjelu stipendija, kao i datume isplata. S obzirom da se u natječaju u pravilu traži dokaz o upisu na studij i ostvarenim rezultatima, nije u ovom trenutku moguće sredstva isplaćivati početkom akademske godine.

Što se tiče mobilnosti, većina visokih učilišta sudjeluje u Erasmus+ projektima mobilnosti u kojima se dodatna sredstva ulažu u studente iz ranjivih skupina. Neka visoka učilišta studentima u Erasmus+ programu plaćaju zdravstveno osiguranje. Javna financijska potpora (Erasmus+) u razdoblju 2019.–2021. smanjena je zbog ograničenja mobilnosti uslijed pandemije COVID–19, premda se uvelike povećala *online* mobilnost.

Putem Kohezijskog fonda financira se izgradnja i rekonstrukcija studentskih domova. Studentski domovi osiguravaju dio kapaciteta za studente slabijeg socio–ekonomskog statusa. Kriterij potrebe je ključni kriterij za dobivanje smještaja u studentskom domu te prednost imaju podzastupljene i ranjive skupine studenata.

Također, neka visoka učilišta u Zagrebu su pretrpjela oštećenja nakon potresa te su u postupku saniranja pogođenih objekata.

Većano za edukaciju o financijskom planiranju, velik broj visokih učilišta osvijestio je ovu potrebu te uveo predavanja, radionice ili programe financijske pismenosti, kao i suradnju sa stručnjacima ili udrugama iz ovog područja. Neka visoka učilišta tek planiraju donijeti relevantne propise i uvesti prakse. Sve osnovne i srednje škole u RH obvezne su poučavati o financijskoj pismenosti, a Ministarstvo znanosti i obrazovanja daje potporu aktivnostima organizacija civilnog društva s ciljem unaprjeđivanja financijske pismenosti u okviru Natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja. Agencija za odgoj i obrazovanje provodi edukacije i stručna usavršavanja odgojno–obrazovnih djelatnika i stručnih suradnika u predškolskim, osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih provodi edukacije i stručna usavršavanja odgojno–obrazovnih djelatnika i stručnih suradnika u srednjoškolskim ustanovama.

CILJ 6: UKLJUČITI STANDARDE VEZANE UZ UNAPRJEĐIVANJE SOCIJALNE DIMENZIJE VISOKOG OBRAZOVANJA U SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE

Zadnji cilj Nacionalnog plana tematizira osiguravanje kvalitete i uključivanje standarda vezanih za uključivost i socijalnu dimenziju u sustav. Prema dobivenim podacima, neka visoka učilišta u svojim strategijama imaju navedenu 'društvenu odgovornost' kao relevantnu kategoriju, neka visoka učilišta dokumente redovito ažuriraju i revidiraju u skladu s potrebama. Neka visoka učilišta navode da strateški dokumenti za razdoblje 2019.–2020. ne prepoznaju pojam podzastupljenih i ranjivih skupina, već koriste drugačiju terminologiju (studenti u nepovoljnom socio–ekonomskom položaju te studenti s invaliditetom).

Neka visoka učilišta provode analizu kvalitete u okviru tematskih prosudbenih postupaka te na osnovi prikupljenih podataka o implementaciji i uspješnosti nastavnih procesa i studijskih programa, planiraju se i prilagođavaju sadržaji, ishodi učenja i metodologija izvođenja nastave. Osobita pažnja posvećuje se ranjivim i podzastupljenim skupinama studenata te su za njih osmišljeni različiti oblici institucionalne podrške.

Neka visoka učilišta u politici kvalitete imaju navedeno društveno odgovorno poslovanje i razvoj svijesti društvene odgovornosti, a ustrojena su i odgovarajuća tijela za podršku te se u okviru unutarnje prosudbe i drugih elemenata sustava osiguranja kvalitete optimizira olakšavanje studiranja ranjivim skupinama. Neka visoka učilišta su donijela smjernice o ostvarivanju prava na individualizirano prilagođeni način polaganja ispita za studente s invaliditetom, odluke o uvođenju propedeutičke nastave na predmetima prve godine studija, odluke o stipendiranju i oslobađanju od participacije u troškovima studija studenata iz potresom pogođenog područja, pravilnike o uvjetima i

načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na stanovanje, odluke o imenovanju službenika za uključivanje ranjivih skupina u Erasmus+ programe mobilnosti.

Neka visoka učilišta imaju ustrojene procedure podrške studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina, donesene pravilnike o mentorskom radu nastavnika, izvješća o mentorskom radu nastavnika javno objavljena na mrežnoj stranici visokog učilišta.

Veći broj visokih učilišta ima centar za razvoj karijera i psihološko savjetovanje. Neka visoka učilišta imaju imenovane osobe za kontakt, povjerenstva za nastavu i studentska pitanja. AZVO prati provedbu, ocjenjuje kvalitetu i potiče unaprjeđenje socijalne dimenzije kroz vrednovanja. Kriterij socijalne dimenzije dio je standarda za vrednovanje – Tema I., standard 1.1. Interni sustav osiguravanja kvalitete obuhvaća i vrednuje cjelokupnu djelatnost i sve aktivnosti visokog učilišta (studijske programe, nastavne procese, podršku studentima, podršku studentima iz podzastupljenih i ranjivih skupina, resurse za učenje itd.) i navedeno potkrepljuje dokumentima, a pilot projektom e-Quality razradio se model i oznaka kvalitete. Novim Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju ovaj aspekt će se dodatno nagrađivati.

KRATICE:

AMPEU – Agencija za mobilnost i programe Europske unije

ASOO – Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

AZOO – Agencija za odgoj i obrazovanje

AZVO – Agencija za znanost i visoko obrazovanje

ESF – Europski socijalni fond

GZM – Garancija za mlade

HGK – Hrvatska gospodarska komora

HSZ – Hrvatski studentski zbor

HUP – Hrvatska udruga poslodavaca

HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje

JLP(R)S – jedinice lokalne (regionalne) samouprave

MFIN – Ministarstvo financija

MRMS – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

MROSP – Ministarstvo rada, obitelji i socijalne politike

MZO – Ministarstvo znanosti i obrazovanja

NCVVO – Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

NVRLJP – Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala

VU – visoka učilišta

ZOK – Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju

ZZDVO – Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju

PUBLIKACIJE I DOKUMENTI:

O podzastupljenim i ranjivim skupinama studenata – prilozi unaprjeđivanju socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj

<https://mzo.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Obrazovanje/VisokoObrazovanje/RazvojVisokogObrazovanja/SIDERAL/O-podzastupljenim//O%20podzastupljenim%20i%20ranjivim%20skupinama%20studenata%20-%20prilozi%20unaprjeđivanju%20socijalne%20dimenzije%20visokog%20obrazovanja.pdf>

Metodologija za prikupljanje podataka o obrazovnim i profesionalnim putevima studenata prema njihovom socijalnom i ekonomskom statusu

<https://mzo.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Obrazovanje/VisokoObrazovanje/RazvojVisokogObrazovanja/SIDERAL/13-8-2021//Metodologija%20za%20prikupljanje%20podataka%20o%20obrazovnim%20i%20profesionalnim%20putevima%20studenata%20prema%20njihovom%20socijalnom%20i%20ekonomskom%20statusu%20.pdf>

Student Life during the COVID pandemic lockdown – European-wide Insights

https://www.esu-online.org/wp-content/uploads/2021/04/0010-ESU-SIderalCovid19_WEB.pdf

Nacionalno izvješće istraživanja EUROSTUDENT VI – Socijalni i ekonomski uvjeti studentskog života u Hrvatskoj

<https://www.eurostudent.hr/userfiles/pdfs/Nacionalno-izvjesce-EUROSTUDENT-VI.pdf>

Nacionalni izvještaj o sudjelovanju RH u pilot anketi European Graduate Survey EUROGRADUATE – hrvatski prijevod ključnih nalaza

https://www.azvo.hr/images/stories/publikacije/Eurograduate_Pilot_Study_Key_findings_HRV.pdf

